

เทศน์เช้า วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะนะ ธรรมะนี้มันออกมาจากใจ

เวลาจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะเป็นผู้ที่แบกทุกข์
แบกโศก แบกเศร้า แบกความซ้าระกำใจทั้งสิ้น เรามีความสุข ความสุขแป๊บเดียว

เวลาสิ่งที่มันออกมาจากจิตๆ เวลาออกมาจากจิต ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ

เราพูดทุกวัน คำว่า “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรม” เพราะต้องอ้างว่าองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ที่พุทธจริต จริตที่ไม่มีใครจะมีสติปัญญาได้เท่ากับองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฉลาดเลิศในสามโลกธาตุ แต่
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบพระพุทธรูป พระธรรม กราบธรรมๆ

พระเขาดาม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบอะไร เพราะองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

กราบธรรมๆ

เราจะบอกว่า ธรรมะนี้มันยิ่งใหญ่ ธรรมะนี้มันละเอียดลึกซึ้ง ธรรมะที่จะเข้าถึงได้มันต้องมี
หัวใจที่มีคุณธรรม ไม่ใช่แค่จิตๆ แล้วก็บรรลुธรรม มันไม่มีหรอก มันบรรลุธรรม ถ้าบรรลุ
ธรรมมันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้ เห็นไหม

เวลาเราพูดถึงทุนนิยม ทุนนิยมเป็นเรื่องของกิเลส กิเลสกับทุนนิยมเป็นเรื่องของการ
ปลุกเร้า การใช้จ่าย การแย่งชิง นี่ทุนนิยม แล้วก็ต้องมีสังคมนิยม พอสังคมนิยม สังคมนิยมต้อง
เสมอภาคๆ

เต้ เลี้ยวผิงมันบอก แมวขาวหรือแมวดำไม่สำคัญ สำคัญที่มันจับหนูได้ เต้ เลี้ยวผิงมัน พลิกแพลงให้เมืองจิ้นจนคนจิ้นในเมืองจิ้นลดลงเกือบทั้งประเทศ นี่เพราะอะไรละ

นี่เง สิ่งที่ว่าเสมอภาคๆ ไง พรรคคอมมิวนิสต์มันก็ต้องจนเหมือนกัน ทุกข์เหมือนกันไง อัดคัดขาดแคลนเหมือนกันไง เพราะอะไร เพราะคนเรามันต้องมีการแข่งขัน คนมันถึงจะพัฒนา เวลาพัฒนาขึ้นไป เห็นไหม

นี่พูดถึงธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง มันละเอียดลึกซึ้งเกินไปนะ ไม่ใช่ ว่า แหม! จะมาขีดเส้นเสมอภาคๆ แล้วมันจะมาเป็นธรรมะๆ มันเป็นไปได้หรือก มันเป็นเรื่องของกิเลส มันเป็นเรื่องของโลก พอเป็นเรื่องของโลก เอาทฤษฎี เอาสิ่งที่เป็นรูปธรรม เอาสิ่งที่เป็นแร่ธาตุมาวัดกันว่าถูกเสมอภาค แล้วนับนิ้วเลยนะ เออ! มึงกับกูเท่ากันๆ เท่ากันกันหมดเลย ตายไปสองล้านกว่าคนในเขมรนั่นนะ เขมรล้างเผ่าพันธุ์เลยละ มันจะล้างสมอง ล้างความคิด คนให้ได้ เป็นไปไม่ได้

แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสุดยอด คนทุกข์คนจน คนทุกข์คนยาก เศรษฐีภุมมพินาบวชเป็นพระแล้วประพฤติปฏิบัติเป็นพระอรหันต์ ทุกตะเข้ใจจนไม่มีจะกิน มาบวชแล้วประพฤติปฏิบัติมาแล้วเป็นพระอรหันต์ ความจะเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเป็นจากศีล สมาธิ ปัญญา ระดับของศีล ถ้าศีล สมาธิ ปัญญา

ถ้ามีศีล สมาธิ ปัญญา เป็นมรรคเป็นผลขึ้นมา มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็น ประธาน เป็นคนคอยชี้แนะว่าถูกหรือผิด ความถูกหรือผิด ถูกหรือผิดในหัวใจดวงนั้น ถ้าหัวใจ ดวงนั้น ถ้าเป็นสังขารขึ้นมา นี่เป็นมรรคเป็นผลไง

ไฉนสมาธิก็ทำไม่เป็น แล้วปัญญามันเกิดมาจากไหน โลกียะ โลกุตตระ โลกียะอะไรของ มึงนะ โลกุตตระอะไรของมึง โลกุตตระมาจากไหน สมาธิไม่รู้จัก มันจะเป็นโลกุตตระได้อย่างไร

เวลาศีล ขึ้นของศีล ขึ้นของศีล ขึ้นของโลก วัฒนธรรมประเพณีนี้ขึ้นของศีล เวลาคนไป ถือศีลๆ ไง แล้วถ้ามันมีกิเลสค้นหาความทะยานอยากในใจของมัน ก็มีมือถือสาก ปากถือน้ำ

เวลาปากบอกลือศีลๆ ต้องเสมอภาคๆ ว่าเสมอภาค พรรคคอมมิวนิสต์นะ มันต้องเสมอภาค แต่เวลาเขาร้องเรียนว่าผู้นำเป็นคักตินา เฮ้ย! เสมอภาค แต่เป็นความคิดสมอง แรงงานสมองต้องได้แรงงานมากกว่า

ไปดูสิ ใต้ประธานพรรค มันมีที่ล่าสัตว์นะ ที่อยู่มันยิ่งกว่าราชวังอีก เสมอภาคๆ มันเสมอภาคจากไหน เสมอภาคแบบคอมมิวนิสต์ใช่ไหม เสมอภาคบอกว่าต้องอยู่ต้องกินเหมือนกันใช่ไหม นี่เวลาเสมอภาคอย่างนั้นหรือ

คนอยู่ คนกิน ชาติพันธุ์ ในวงกรรมฐานนะ คนใดแพ้อาหารสิ่งใดเขาจะรู้ ได้สิ่งใดมาเขาจะหลีกเลี่ยงได้ พระถ้าอยู่ประพฤติปฏิบัติด้วยกัน รู้ถึงจริง รู้ถึงนิสัย รู้ถึงธาตุสังขาร บางคนแพ้ แพ้จริงๆ บางคนแพ้หน่อยๆ กินหน่อยๆ ไม่ได้ บางคนแพ้สิ่งใด มีแพ้มะเขือพวง กินมะเขือพวงไม่ได้ เพราะกินแล้ว

เราอยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะ ท่านแพ้มะเขือพวง ท่านแพ้ทุกอย่าง พอฉันเข้าไป บวมเป่งเลยละ เห็นกับตา เพราะอะไร เพราะเอาใจโยมไง เวลาโยมมานะถวายเป็นทาน เราก็รู้ว่าคุณท่านแพ้ ท่านฉันไม่ได้ แต่จะเอาใจเขา พอเอาใจเขา พอฉันเข้าไป พอโยมเขากลับไปแล้ว เขาได้บุญไปแล้วแหละ แต่ตอนบ่ายนะ “นี่เจ็บๆ” เพราะเราเป็นอุปัฏฐากอยู่ เราเป็นคนดูแล นี่เพราะเอาใจโยมไง แต่ถ้าไม่เอาใจโยม เห็นไหม

นี่พูดถึงว่า เราไปวัดไปวา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ สัจธรรมนี้ยิ่งใหญ่หนักนะ ถ้าสัจธรรมยิ่งใหญ่หนัก ของเรานี้ละ ระดับของท่าน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะเทศน์ว่ากรรมนะ อนุปัพพิกถา ให้เขาเสียสละ ให้เขาทำทานของเขาก่อน ถ้าเขารู้จักเสียสละ เขารู้จักเห็นหัวของมนุษย์ เขารู้จักเห็นคนรอบข้าง

คนเรานะ เวลาคนที่มาเป็นเจ้าของกิจการ กว่าเราจะสร้างเนื้อสร้างตัวได้มา เราทุกข์ยากมาขนาดไหน แล้วเรามีคนงานของเรา เราจะดูแลคนงานของเราที่ดั่งามเลย แล้วคนงานของเราเป็นคนที่ดีฉลาด คนงานของเราเป็นผู้ที่รักษาผลประโยชน์ คนงานของเราเป็นคนที่ดี คนงานของเราเป็นคนดี คนงานของเราเป็นพาล คนงานของเราเป็นคนทุจริต ผู้อำนวยการ เจ้าของบริษัท เขารู้เขาเห็นหมดคนนะ

นี่บริษัท ๔ ไง มนุษย์เกิดมามีความรู้ ความคิด ความเห็นแตกต่างกันไป องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมาชี้ให้เห็นให้ทำเหมือนกันมันเป็นไปได้ พอมันเป็นไปได้ มันเป็นไปได้ตรงไหน

มันเป็นไปไม่ได้ตรงใจของเขา เพราะเขาทำแล้วเขาไม่ได้ประโยชน์ในใจของเขา ใครชอบสิ่งใด ใครได้ประสบสิ่งใด นั่นก็เป็นบุญกุศลของเขา เขาก็ได้ประโยชน์กับสิ่งนั้น นี่มันจิตนิสัย ใครกำหนดพุทโธ ใครอานาปานสติ ใครปัญญาอบรมสมาธิ ใครระลึกถึงคนตาย มรณานุสติ มันอยู่ที่จิตนิสัย เวลามันนึกแล้วมันสลดสังเวช

คนเรานะ เวลามันนึกถึงความตาย บางคนมันนึกไม่ได้ พอนึกแล้วซาอ่อนเลย มันกลัวไปหมดเลย แต่บางคนมันแบบว่ามันคือด้านเกินไประยะพอเรื่องความตายมันหยุดได้ มันหยุดได้ นี่มันเป็นจิตเป็นนิสัย เป็นการทำความสงบใจของเข้ามา สัมมาสมาธิมันเป็นอย่างไร สัมมาสมาธิ

เวลาดูถูกดูแคลนนะ เวลาเราดูถูกดูแคลน สมณะ สมณะเพราะอะไร เพราะว่าเวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสอนขึ้นมาแล้วมีคนกระทำตามท่านแล้วได้ประโยชน์มาหาศาล แต่คนที่ทำไปแล้ว เวลาจิตมันสงบแล้วเดี๋ยวมันก็เสื่อม เวลาเสื่อม คนเรามีกิเลสไ

เวลาคนมีกิเลส เวลามันเสื่อมแล้วมันอยากได้ เวลามันอยากได้มันพยายามประพฤติปฏิบัติ มันกระทำแล้วมันไม่ได้ กิเลสมันซ่อนกิเลสไ เหมือนคนเป็นโรคภูมิแพ้ มันขับซ่อน โรคมันขับซ่อนมันก็ทำได้ยาก พอทำได้ยากมันก็จะไปทางอื่น เห็นไหม

ฉะนั้น เวลาคนที่ประพฤติปฏิบัติ เราภูมิใจนะ ยุวพุทธเขาฝึกเด็กๆ เด็กเล็กๆ มันไปฝึกกำหนดอานาปานสติ ๕ ขวบ ๑๐ ขวบ “เมื่อก่อนเคยกลัว เดี่ยวนี้ไม่กลัวแล้ว เมื่อก่อนเป็นคนที่ไม่โหดเดี๋ยวนี้ไม่มีโหดแล้ว”

แล้วไอ้คนที่ปฏิบัติมันบอกเลย “เมื่อก่อนเราเป็นคนขี้โกรธ เดี่ยวนี้ไม่โกรธแล้ว”

หา? พุทธเหมือนเด็กๆ พุทธเหมือนเด็กๆ ที่ไปฝึกกับยุวพุทธ พุทธเหมือนเด็กๆ เด็กๆ มันพูดอย่างนี้ “เมื่อก่อน อู้อู! กลัวมาก ไม่กล้าไปออกหน้าชั้นเลย พอกำหนดอานาปานสติ เดี่ยวนี้ยืนหน้าชั้นพูดได้แจ่มๆ เลย ความกลัวหายไป”

แค่นั้นหรือ

นี่ไง เพราะอะไร เพราะว่ามันมีขั้นตอนของมัน

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ เวลาอนุพุทธานุสสติ เวลาคนที่เขาไม่รู้ เห็นอัฐิได้ ไม่สนใจสิ่งใดเลย ให้เขารู้จักเสียสละ พอรู้จักเสียสละ เขาจะมีความภูมิใจในตัวเขา เวลาเขาภูมิใจในตัวเขา เขาจะค้นคว้าในตัวเขา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจมันสงบเข้ามา เห็นใจของตนขึ้นมา พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน มันยิ่งมหัศจรรย์ขึ้นมา

แค่สมาธิมันยังทำกันไม่เป็นเลย

หลวงตาพูดประจำ สมาธิยังทำไม่เป็นเลย จะไปภาวนาอะไรกัน

ไอ้ที่พูด จินตนาการทั้งนั้นนะ ไอ้ที่ว่าเป็นธรรมๆ พรรคคอมมิวนิสต์ ต้องจนเหมือนกัน ต้องเสมอภาค อย่างนั้นหรือการปฏิบัติธรรม ไม่มี

ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต แล้วมันเป็นปัจเจก ตั้ง สันติปฏิริโกในใจของคนแต่ละคน ที่มันจะเป็นจริงขึ้นมา ถ้าเป็นจริงขึ้นมา ชั้นของปัญญามันยังไปอีกไกลมากกว่านี้ เพราะถ้ามันชั้นของปัญญา ศีล สมาธิ ปัญญา

เวลาชั้นของปัญญาภาวนามยปัญญาไป พังหลวงตาเทศน์สิ พอเวลาปัญญาท่านหมุนตัวๆ เวลามันเกิดมรรคเกิดผล มันมหัศจรรย์ นั่นแหละภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดจากการภาวนา มันไม่มีสิ่งใดจะไปควบคุมบังคับมันได้ ถ้าไม่มีสิ่งใดไปควบคุมบังคับมันได้ ในมรรค ๘ มีสติชอบ ในตัวมันเองมีสติ มีสมาธิ มีปัญญาควบคุมในตัวของมันเอง

ดูอายุมาสิ พายุมันมาจากไหน เวลาพายุมันมา มันก่อตัวขึ้นมาจากอุณหภูมิต้องทะเลหนุนนะ เวลามันก่อตัวขึ้นมาได้ มันพัดราบหมดเลย แต่ถ้ามันมาพอดี มันมาแล้วเป็นฤดูกาลของเรา ฝนตก ฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาล เรามีน้ำดื่ม น้ำใช้ เกษตรกรมีการทำไร่ทำนา

นี่ไง ถ้ามันเกิด มันเกิดมาอย่างไร แล้วบอกว่าโลกุตตระ มันโลกุตตระที่ไหน มันไม่มี
หรือ มันไม่มีมาแต่ดั้งเดิม ไม่มีมาแต่ดั้งเดิมที่ไหน ไม่มีมาแต่ดั้งเดิมตรงที่เวลาเขาพูดออกมา
นั่นนะ ใต้นั้นมันเป็นต่อยหอย ขุนทอง บินชะบิน การบินเป็นธรรมชาติของนก

นี่ไง สัจธรรม สัจธรรมที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมฯ สัจธรรม ธรรมะ
มันมีอยู่แล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ที่ค้นคว้าขึ้นมา การค้นคว้าขึ้นมามันมีเหตุมี
ผลของมัน เห็นไหม

ศีล สมาธิ ปัญญา โสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกิทาคามิมรรค สกิทาคามีผล
อนาคามิมรรค อนาคามีผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล มันมีระดับของมัน มันมีระดับของมัน มี
วิวัฒนาการพัฒนาจิตของมัน ถ้ามันมีการวิวัฒนาการพัฒนาจิตของมัน แล้วจึงพัฒนาอย่างไร

พรรคคอมมิวนิสต์จนเหมือนกัน เติ้ง เสี่ยวผิงมันมาพลิกกลับ แมวขาวหรือแมวดำไม่
สำคัญ สำคัญว่าให้มันจับหนูได้

ในการประพฤติปฏิบัติของเรา ความเป็นอยู่ จริตนิสัยของคนไม่เหมือนกัน สำคัญว่าเรา
ทุกข์ไหม

เวลาหลวงปู่ฉันสอนนะ มันมี ๙ ประโยคเป็นเลขาของเจ้าคณะภาค เขาบอกว่าเขา
อยากจะประพฤติปฏิบัติมาก เขาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทะลุ
ไปทั้งหมด

เพราะเขาจบ ๙ ประโยค แล้วมีสถานะเป็นเลขาของเจ้าคณะภาคนะ เจ้าคณะภาคคือ
ควบคุมทั้งภาค แล้วเขาอยากจะประพฤติปฏิบัติมาก แล้วเวลาเขาอยากจะประพฤติปฏิบัติ
ขึ้นมา เขาบอกว่าเขาศึกษามาหมดแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนพระโมคคัลลานะ
สอนพระสารีบุตร สอนพระกัสสปะ สอนต่างๆ มันไม่เห็นเหมือนกันเลย แล้วให้ผมทำอย่างไรละ
นี่ถามหลวงปู่ฉัน

หลวงปู่ฉันท่านตอบ ทุกข์มีอยู่ไหนละ ทุกข์นี้

มันต้องทุกข์ที่ตัวเรา มันต้องเป็นที่สัจจะของเรา มันต้องเริ่มต้นที่จิตของเรา แล้วจิตมีอยู่
ไหน สมาธิทำเป็นหรือเปล่า จะมีสมาธิหลับตา สมาธิลืมตา

พอดำว่า “สมาธิหลับตา สมาธิลืมตา” พื้นฐานเบสิกใช้ไม่ได้แล้ว มันไม่มีอยู่จริง

แล้วบอกว่า เพราะเราหลับตามาก่อน เราฟังชาน เราเห็นนิมิต มันมีการกดจิต มันเป็นการข่มขี่ ทำอะไรไม่เป็น

ก็เอ็งภาวนาไม่เป็นไง เพราะเอ็งมีทิฐิมานะ เอ็งไม่มีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะ ใจเวลาถ้ามีครูบาอาจารย์ชี้แนะ ท่านจะให้อุบาย ท่านไม่บอกหรอก มันบอกมันยังเกิดทิฐิเกิดมานะ

อย่างเรา เราดูเราเห็นสิ่งใดขึ้นมา เราก็จะเอาชนะเขา เกียจฉอดๆ เลย จะเอาชนะเขา เอ็งก็เกียจไปสิ แต่เวลาครูบาอาจารย์ท่านให้อุบาย เอ็งลองทำอย่างนี้สิ หนึ่งกับสองมันแตกต่างกันอย่างไร สี่กับห้ามันแตกต่างกันอย่างไร บวกลบคูณหารมันแตกต่างกันอย่างไร เอ็งก็ลองทำดูสิ

เออ! พอไปบวก เอ้ย! มันไม่ใช่ลบเว้ย เอ้ย! ไปคูณมันได้มากกว่านะ เวลาปัญหาก็จบหมดเลย นี่ไง มันแตกต่าง พออย่างนั้นไปมันก็จะเข้าใจ มันก็จะรู้ของมันขึ้นมา นี่ไง แล้วถ้าเขารู้ขึ้นมา มันก็เป็นสิทธิของแต่ละบุคคล

ในการประพฤติปฏิบัติมันไม่มีให้จนเสมอกันหรอก ต้องกินผักกินหญ้าเหมือนภูนี้โลกุตตระ ให้อ้วนมันมันเคี้ยวเนื้อ เคี้ยวแต่สิ่งที่เป็นกิเลส

คนเรามันไม่ใช่อยู่ที่การกิน ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านสอนให้พระเรียบง่าย อย่าเป็นภาระของบริษัท ๔ พระนี่นะเขาไม่ให้เป็นภาระใคร แล้วคนที่ไม่เป็นภาระใคร มันจะเอาตัวรอดได้ เอาตัวรอดได้เพราะมันจะไปอยู่ที่ไหนก็ได้

เวลาจิตที่มันจะภาวนานี้ะ มันพัฒนาขึ้น จิตเราเวลามันดี เราไม่อยากจะสูงส่งกับใครเลย แล้วจิตของเราเวลามันพัฒนาแล้ว มันไม่ห่วงอาหาร ไม่ห่วงอะไรเลย แล้วมันห่วงอย่างเดียว ห่วงคนที่มากวน มากวนคือมาแย่งเวลา มาแย่งเวลาที่มันจะเข้าด้ายเข้าเข็มที่เราจะเป็นจริงขึ้นมา คนนั้นก็จะอย่างนี้ คนนี้ก็จะอย่างนั้นนะ แหม! ไม่เมตตาหนูเลย

กูจะตายอยู่แล้ว ยังจะไปเมตตาใครอีก

นี่ไง เวลามันเข้าด้ายเข้าเข็ม ฝึกหัดถึงให้เป็นผู้ที่ให้เลี้ยงง่าย เลี้ยงง่ายสิ ชาวบ้านเขาอยู่
อย่างไร เราอยู่ให้ได้ต่ำกว่าเขา ไม่ต้องไปดัดจริตเหนือเขา สูงกว่าเขา นี่ไง ฝึกหัดเป็นผู้เลี้ยงง่าย
ถ้าความเป็นอยู่อย่างนั้นใช้ไหมถึงจะเป็นธรรมๆ

มันเป็นเรื่องวัตถุ เป็นเรื่องโลก เรื่องโลกๆ ทั้งสิ้น ไม่มีอะไรเป็นธรรมเลย ถ้ามีอะไรเป็น
ธรรมนะ ศิล สมาธิ ปัญญา เวลาศีลนะ มีศีลต้องมีปัญญาถึงถือศีลได้ เวลาถือศีลได้ ทำความ
สงบของใจเข้ามา ถ้าใจสงบแล้วนะ ไฉนที่มันทำไม่เป็น เวลามันพูด อ้าปากรู้เลย ไฉนไม่เป็น
แล้วไฉนที่เคยเป็น เป็นแล้วทำอีกไม่ได้ เพราะมันเจริญแล้วเสื่อม แล้วเวลากลับมันยกขึ้นสู่
วิปัสสนาเป็น นั่นละภาวนามยปัญญาจะเกิด

ภาวนามยปัญญา ภาวนามยปัญญานั้นถึงเป็นโลกุตตระ โลกุตตระเพราะอะไร โลกุต
ตระเพราะมันจะพ้นจากโลกนี้ไป พระโสดาบันเกิดอีก ๗ ชาติ พระสกิทาคามีเกิดอีก ๓ ชาติ
พระอนาคามีไม่มาเกิดอีกแล้ว ไปเกิดบนพรหม

เขาบอกว่า มันจะมีจริงหรือ ๗ ชาติ ๗ ชาตินะ พระโสดาก็คือโสดา โสดาก็พวกเรานี้
แหละ เข้าขึ้นมาที่โสดาตราสังห์ เอาโสดามากินร่วมกัน โสดามากินกับน้ำผึ้ง ใฉโฮ! สูดยอด

เขาพูดถึงมรรคถึงผล ไม่มีเหตุมีผลอะไรเลย ไม่มี เพราะไม่มีเหตุมีผลมันก็ย้อนไปที่
คำพูด คำพูดที่มันพูดออกมามันบอกถึงสัจธรรมในหัวใจ มันเป็นการนกแก้วนกขุนทองนะ

ขุนทอง บินเถอะบิน พอมันบินแล้วมันจะรู้เลยว่า เออ! กรงที่ภูมิความรู้ ที่มีทิวภูมิมานะ ที่
กว่าจะเข้าใจ ภูแน่มันจะทิ้งไว้นั้น กรงอยู่ที่นี่ กรงเอ็งอยู่ที่นั่นนะ ข้าจะไปแล้ว

ขุนทอง บินเถอะบิน ถ้าบินแล้วมันจะรู้จัก

คนที่ปฏิบัติแล้ว ปัจจัตตัง สันติภูมิโก รู้หมดนะ ปัจจัตตัง สันติภูมิโก คำสั่งสอนขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐนะ ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา ไม่มีองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้รู้คั่นมา มันจะเกิดพระพุทธรูป พระธรรมขึ้นมาได้อย่างไร

แสดงธรรมขึ้นมา พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม เกิดพระพุทธรูป พระธรรม
พระสงฆ์ พระสงฆ์ที่ไม่ตื่นข่าว ไม่ถือนอกพระพุทธศาสนา ไม่ถือนอกคำสั่งคำสอน นั่นถึงจะเป็น
สงฆ์

ไฉนอ้างธรรมะพระพุทธเจ้า แล้วก็แล้วแต่จะตัดแต่งของกูไปเรื่อย กูจะพลิกแพลงของกูไปเรื่อยของกู นั่นไง นั่นนะนกขุนทอง แต่ถ้าเป็นจริงๆ ขึ้นมามันต้องเป็นจริงในหัวใจ

ถ้าเป็นจริงในหัวใจนะ ครูบาอาจารย์ของเรากราบราบ กราบพระพุทธ พระสงฆ์ พระธรรมด้วยหัวใจ กราบราบจากหัวใจ

ไม่ใช่มานกแก้วนกขุนทอง เอามาเป็นสินค้า เอามาแอบเอามาอ้าง เอามาชักชวน มันไร้สาระ มันไม่มีอยู่จริง

ถ้ามันเป็นความจริงๆ นะ ศีล สมาธิ ปัญญา มรรคผลมันมีอยู่มาดั้งเดิม แล้วผู้ที่ปฏิบัติเข้าไปเห็นความเป็นจริงแล้วนะ สิ่งนั้นปัจเจก ตั้ง สันติปฏิริโกในหัวใจนั้นนะซาบซึ้ง

แล้วสิ่งที่พูดนะ เรื่องโลกๆ เรื่องโลกๆ เพราะอะไร เพราะสอนโลก สอนมนุษย์ สอนคน แล้วบอกนี่โลกุตตระ แล้วเดินไปเดินมา ในพวกที่เดินไปเดินมา ฟังคำสั่งเรา พวกนี้มีไสตบั่นะ อย่างน้อยไสตบั่น อย่างมากจะเป็นพระอรหันต์หมดเลย

อู้อู้อู! อย่างนั้นการเกษตรกรรมของเรา พระอรหันต์เต็มท้องนาเลย ชาวนาเราก็จะเป็นไสตบั่นหมดนะ แต่เขาบอกไม่ได้หรอก เพราะอะไร เพราะไม่ได้เป็นพวกข้า เลยกลายเป็นโลกียะ ถ้าเป็นพวกข้าเลยเป็นโลกุตตระ

โลกียะ โลกุตตระ แล้วแต่มันจะชี้หัว ไม่มี

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนนะ ปัจเจก ตั้ง สันติปฏิริโก กาลามสูตร อย่าเชื่อมั่น อย่าเชื่อมั่น อย่าเชื่อพระสงฆ์ อย่าเชื่อใครทั้งสิ้น ถ้ามใจของตน ถ้าคนมีสติปัญญามันถามได้ คนที่อ่อนด้อยมันหาแต่จะเกาะคนอื่น ถ้ามใจของตน กาลามสูตร อย่าเชื่อใครทั้งสิ้น เชื่อประสบการณ์ เชื่อความจริง เชื่อสติ เชื่อปัญญาของเรา แล้วเราจะไม่เป็นเหยื่อของใครทั้งสิ้น เอวัง